

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia 2018 r.

w sprawie organizacji i przebiegu aplikacji komorniczej

Na podstawie art. 103 ustawy z dnia 22 marca 2018 r. o komornikach sądowych (Dz. U. poz. 771, 1443 i 1669) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa organizację i przebieg aplikacji komorniczej, zwanej dalej „aplikacją”, w tym:

- 1) zadania aplikanta komorniczego, zwanego dalej „aplikantem”, i sposób ich wykonywania;
- 2) termin rozpoczęcia i zakończenia zajęć seminaryjnych oraz przerwy w ich odbywaniu, a także tryb wyznaczenia dodatkowego terminu rozpoczęcia zajęć seminaryjnych;
- 3) tryb i sposób organizacji zajęć seminaryjnych i praktyk oraz ich rodzaj;
- 4) okres niemożności pełnienia przez aplikanta jego obowiązków wliczany do okresu aplikacji oraz tryb postępowania w przypadku jego przekroczenia, a także tryb i sposób usprawiedliwiania niemożności pełnienia przez aplikanta jego obowiązków.

§ 2. Do zadań aplikanta należy w szczególności:

- 1) praktyczne zaznajomienie się z czynnościami należącymi do zakresu obowiązków komornika sądowego, zwanego dalej „komornikiem”;
- 2) zapoznanie się z zasadami etyki zawodowej komornika;
- 3) zapoznanie się z zasadami prowadzenia indywidualnej kancelarii komorniczej, w tym zasadami biurowości w indywidualnej kancelarii komorniczej;
- 4) uczestniczenie w zajęciach seminaryjnych organizowanych i prowadzonych przez radę właściwej izby komorniczej, a także w praktykach prowadzonych pod kierunkiem komornika będącego patronem;
- 5) dokonywanie innych czynności zleconych przez patrona, związanych z wykonywaniem zawodu komornika oraz prowadzeniem indywidualnej kancelarii komorniczej.

§ 3. 1. Aplikant zatrudniony przez komornika na podstawie umowy o pracę uczestniczy w praktykach prowadzonych pod kierunkiem patrona, zwanych dalej „praktyką u komornika”.

2. Warunki odbywania praktyki u komornika przez aplikanta określa umowa o pracę zawarta z komornikiem.

3. Patron zapoznaje aplikanta z zasadami funkcjonowania indywidualnej kancelarii komorniczej i jej organizacji oraz czynnościami należącymi do zakresu obowiązków komornika.

4. W trakcie odbywania praktyki u komornika aplikant w szczególności przygotowuje się do:

- 1) samodzielnego wykonywania czynności w postępowaniu egzekucyjnym i zabezpieczającym w sprawach cywilnych;
- 2) prawidłowego określania ponoszenia i wysokości wydatków oraz opłat za przeprowadzenie egzekucji, innego postępowania albo dokonanie czynności przez komornika;
- 3) wykonywania innych obowiązków komornika wynikających z przepisów odrębnych;
- 4) przestrzegania zasad etyki zawodowej komornika;
- 5) przestrzegania powagi, godności i kultury pracy komornika oraz wykonywania praw i obowiązków wynikających z przynależności do samorządu komorniczego;
- 6) samodzielnego prowadzenia indywidualnej kancelarii komorniczej i organizacji pracy w zakresie biurowości w indywidualnej kancelarii komorniczej.

5. Patron w okresie miesiąca przed zakończeniem każdego roku szkoleniowego sporządza opinię o aplikancie i niezwłocznie przekazuje ją właściwej radzie izby komorniczej. Opinię tę dołącza się do akt osobowych aplikanta, prowadzonych przez radę izby komorniczej. Z treścią tej opinii patron zaznaja aplikanta.

§ 4. 1. Zajęcia seminaryjne dla aplikantów rozpoczynają się w pierwszy poniedziałek po dniu 1 stycznia i trwają do dnia 31 grudnia.

2. W okresie od dnia 1 lipca do dnia 30 września zajęcia seminaryjne nie odbywają się.

3. Zajęcia seminaryjne odbywają się co najmniej raz w tygodniu w wymiarze ośmiu 45-minutowych jednostek szkoleniowych. Jeżeli usprawni to przebieg szkolenia, zajęcia seminaryjne mogą odbywać się w innym cyklu, lecz nie rzadziej niż 4 dni w miesiącu.

4. W uzasadnionych przypadkach uniemożliwiających rozpoczęcie zajęć seminaryjnych w terminie określonym w ust. 1 Minister Sprawiedliwości, po zasięgnięciu

opinii rady właściwej izby komorniczej, może wyznaczyć inne niż określone w ust. 1 i 2 terminy rozpoczęcia zajęć seminaryjnych oraz rozpoczęcia i zakończenia przerwy między tymi zajęciami. Termin rozpoczęcia zajęć seminaryjnych nie może być jednak późniejszy niż pierwszy poniedziałek po dniu 1 lipca.

5. Zajęcia seminaryjne rozpoczęte w trybie, o którym mowa w ust. 4, składają się z takiej samej liczby jednostek szkoleniowych jak zajęcia rozpoczęte w terminie określonym w ust. 1.

§ 5. 1. Zajęcia seminaryjne prowadzą osoby wskazane przez radę izby komorniczej, w szczególności: komornicy, komornicy emerytowani, adwokaci, radcowie prawni, prokuratorzy, prokuratorzy w stanie spoczynku, sędziowie, sędziowie w stanie spoczynku, referendarze i starsi referendarze sądowi, a także pracownicy naukowci, naukowo-dydaktyczni lub dydaktyczni szkół wyższych w Rzeczypospolitej Polskiej lub Polskiej Akademii Nauk oraz inne osoby szczególnie obeznane z problematyką działalności komorników i egzekucji sądowej.

2. Zajęcia seminaryjne prowadzone są na obszarze właściwej izby komorniczej, w szczególności w formie konwersatoriów, seminariów i ćwiczeń, przy czym konwersatoria i seminaria mogą być prowadzone przy użyciu urządzeń technicznych umożliwiających obustronną komunikację na odległość między prowadzącym a uczestnikami.

3. Rady izb komorniczych mogą zawierać porozumienia w sprawie wspólnego prowadzenia zajęć seminaryjnych aplikantów. Odpis porozumienia przekazuje do wiadomości Ministra Sprawiedliwości i prezesów właściwych sądów apelacyjnych rada izby komorniczej, na obszarze której prowadzone będą zajęcia seminaryjne.

§ 6. 1. Przed rozpoczęciem roku szkoleniowego rada właściwej izby komorniczej określa harmonogramy zajęć seminaryjnych dla każdego roku szkoleniowego oraz wyznacza kierownika szkolenia odpowiedzialnego za ich realizację.

2. Harmonogramy zawierają w szczególności:

- 1) terminy zajęć seminaryjnych;
- 2) liczbę jednostek szkoleniowych w poszczególnych terminach;
- 3) informację o formie zajęć;
- 4) zakres tematyczny przedmiotów określonych w ramowym programie aplikacji ustalonym zgodnie z art. 94 ust. 1 i 2 ustawy;
- 5) tematy zagadnień dla poszczególnych zakresów tematycznych;

- 6) tytuły aktów prawnych do danego tematu;
- 7) informację o wykładowcach prowadzących poszczególne zajęcia seminaryjne.

3. Projekty harmonogramów, przygotowane zgodnie z ust. 2, rada właściwej izby komorniczej przesyła do zatwierdzenia Krajowej Radzie Komorniczej najpóźniej na 45 dni przed rozpoczęciem zajęć seminaryjnych. Krajowa Rada Komornicza zatwierdza projekty harmonogramów biorąc pod uwagę w szczególności wykonanie ramowego programu aplikacji w terminie 14 dni od dnia ich otrzymania.

4. Zatwierdzone harmonogramy zajęć seminaryjnych dla każdego roku szkoleniowego rada właściwej izby komorniczej ogłasza na swojej stronie internetowej i przesyła do wiadomości Ministrowi Sprawiedliwości w terminie nie później niż na 14 dni przed dniem rozpoczęcia zajęć seminaryjnych.

5. Do dnia 31 marca rada izby komorniczej sporządza wykaz wyznaczonych aplikantom patronów komorników i ogłasza go na swojej stronie internetowej oraz przesyła Ministrowi Sprawiedliwości i właściwemu prezesowi sądu apelacyjnego.

§ 7. 1. W każdym roku szkoleniowym aplikant ma prawo do nieobecności w zajęciach praktycznych innej niż urlop wypoczynkowy, niezależnie od przyczyny, obejmującej łącznie 10 dni.

2. W każdym roku szkoleniowym aplikant ma prawo do nieobecności w zajęciach seminaryjnych, niezależnie od przyczyny, obejmującej łącznie 56 jednostek szkoleniowych.

3. Jeżeli aplikant nie może uczestniczyć w zajęciach seminaryjnych lub w zajęciach praktycznych, zawiadamia o tym niezwłocznie kierownika szkolenia. Zawiadomienie powinno nastąpić w formie pisemnej i zawierać informację o okresie i przyczynie nieobecności. Do zawiadomienia można dołączyć dokument usprawiedliwiający nieobecność. W przypadku braku możliwości pisemnego zawiadomienia, aplikant składa zawiadomienie w inny sposób umożliwiając kierownikowi szkolenia zapoznanie się z jego treścią, jednakże pisemne zawiadomienie należy złożyć niezwłocznie po ustaniu przyczyny uniemożliwiającej jego złożenie, nie później niż w siódmym dniu od jej ustania.

4. Aplikant, którego nieobecności przekraczają liczbę jednostek szkoleniowych lub dni zajęć praktycznych wskazanych w ust. 1 i 2, po zakończeniu zajęć szkoleniowych w danym roku aplikacji, jednak nie później niż do momentu ukończenia aplikacji określonego w art. 93 ust. 1 ustawy, może uzupełnić wymagane obecności. W przypadku, gdy nieobecności były usprawiedliwione, aplikant może uzupełnić wymagane obecności nie

później niż w okresie roku od terminu ukończenia aplikacji, o którym mowa w art. 93 ust. 1 ustawy.

§ 8. 1. Po pierwszym roku aplikacji rada właściwej izby komorniczej przeprowadza kolokwium w formie pisemnej dla sprawdzenia stopnia opanowania przez aplikantów materiału, z zakresu którego prowadzone były zajęcia seminaryjne.

2. Termin kolokwium wyznacza rada właściwej izby komorniczej i podaje go do wiadomości aplikantów w sposób przyjęty w danej izbie komorniczej co najmniej na 2 miesiące przed wyznaczonym terminem.

3. W przypadku wspólnego prowadzenia zajęć seminaryjnych, o których mowa w § 5 ust. 3, kolokwium przeprowadza rada izby komorniczej, na której obszarze odbywają się zajęcia seminaryjne.

4. W przypadku uzyskania przez aplikanta negatywnego wyniku z kolokwium aplikant przystępuje do kolokwium poprawkowego przeprowadzanego przez radę właściwej izby komorniczej.

5. Kolokwium poprawkowe przeprowadza się w formie pisemnej.

6. Termin kolokwium poprawkowego wyznacza rada właściwej izby komorniczej na dzień przypadający nie wcześniej niż po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia wyników kolokwium i podaje go do wiadomości aplikantów w sposób przyjęty w danej izbie komorniczej co najmniej na 7 dni przed wyznaczonym terminem.

7. Do kolokwium poprawkowego przepis ust. 3 stosuje się odpowiednio.

8. W czasie aplikacji rady izb komorniczych przeprowadzają w formie pisemnej co najmniej dwa sprawdziany wiedzy, z zakresu którego prowadzone były zajęcia seminaryjne.

9. Termin sprawdzianu wiedzy wyznacza rada właściwej izby komorniczej i podaje go do wiadomości aplikantów w sposób przyjęty w danej izbie komorniczej co najmniej na 14 dni przed wyznaczonym terminem. Przepis ust. 3 stosuje się odpowiednio.

§ 9. Rada izby komorniczej przedstawia walnemu zgromadzeniu izby komorniczej projekt rocznego preliminarza wydatków przeznaczonych na organizację i prowadzenie aplikacji.

§ 10. 1. W roku 2019, odnośnie do pierwszego roku aplikacji harmonogram, o którym mowa w § 6 ust. 1, rada właściwej izby komorniczej określi w terminie 14 dni od dnia zatwierdzenia ramowego programu aplikacji przez Ministra Sprawiedliwości.

2. W roku 2019, projekty harmonogramów, przygotowane zgodnie z § 6 ust. 2, rada właściwej izby komorniczej przesyła do zatwierdzenia Krajowej Radzie Komorniczej w terminie 3 dni od dnia ich uchwalenia. Krajowa Rada Komornicza zatwierdza projekty harmonogramów biorąc pod uwagę w szczególności wykonanie ramowego programu aplikacji w terminie 7 dni od dnia ich otrzymania. Zatwierdzone harmonogramy zajęć seminaryjnych rada właściwej izby komorniczej ogłasza na swojej stronie internetowej i przesyła do wiadomości Ministrowi Sprawiedliwości w terminie 3 dni od dnia ich otrzymania.

§ 11. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2019 r.¹⁾

MINISTER SPRAWIEDLIWOŚCI

¹⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 21 grudnia 2007 r. w sprawie organizacji i przebiegu aplikacji komorniczej (Dz. U. poz. 173), które traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, na podstawie art. 300 ustawy z dnia 22 marca 2018 r. o komornikach sądowych (Dz. U. poz. 771, 1443 i 1669).

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia w sprawie organizacji i przebiegu aplikacji komorniczej stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 103 ustawy z dnia 22 marca 2018 r. o komornikach sądowych (Dz. U. poz. 771, 1443 i 1669), zwanej dalej „ustawą”. Powyższy przepis przewiduje, że Minister Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii Dyrektora Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury oraz Krajowej Rady Komorniczej, określi, w drodze rozporządzenia, organizację i przebieg aplikacji komorniczej, w tym: zadania aplikanta i sposób ich wykonywania, termin rozpoczęcia i zakończenia zajęć seminaryjnych oraz przerwy w ich odbywaniu, a także tryb wyznaczenia dodatkowego terminu rozpoczęcia zajęć seminaryjnych, tryb i sposób organizacji zajęć seminaryjnych i praktyk oraz ich rodzaj, okres niemożności pełnienia przez aplikanta jego obowiązków wliczany do okresu aplikacji oraz tryb postępowania w przypadku jego przekroczenia, a także tryb i sposób usprawiedliwiania niemożności pełnienia przez aplikanta jego obowiązków – mając na względzie konieczność zapewnienia właściwego prowadzenia aplikacji, wysokiego poziomu szkolenia aplikantów oraz właściwego przygotowania do zawodu komornika, a także mając na uwadze ustawowy czas trwania aplikacji oraz biorąc pod uwagę możliwość zaistnienia szczególnych sytuacji uniemożliwiających rozpoczęcie zajęć seminaryjnych w wyznaczonym terminie.

Konieczność wydania niniejszego rozporządzenia określającego organizację i przebieg aplikacji komorniczej uzasadniona jest wejściem w życie w dniu 1 stycznia 2019 r. ustawy, która w art. 103 zobowiązuje Ministra Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii Dyrektora Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury oraz Krajowej Rady Komorniczej, do określenia omawianego rozporządzenia.

Projekt rozporządzenia w § 2 określa zadania, jakie winien wykonywać aplikant w trakcie odbywania aplikacji komorniczej. Do zadań aplikanta należy w szczególności uczestniczenie w zajęciach seminaryjnych organizowanych przez radę właściwej izby komorniczej oraz w zajęciach praktycznych prowadzonych pod kierunkiem komornika oraz zapoznanie się z zasadami etyki zawodowej komornika.

W § 3 uregulowano zasady odbywania przez aplikanta praktyki u komornika. Praktyka u komornika-patrona polega na zapoznaniu aplikanta z obowiązkami należącymi do komornika oraz praktyczną stroną wykonywania zawodu komornika. Aplikant w trakcie praktyki u komornika ma w szczególności przygotować się do: samodzielnego wykonywania czynności w postępowaniu egzekucyjnym i zabezpieczającym w sprawach cywilnych;

prawidłowego określania ponoszenia i wysokości wydatków oraz opłat za przeprowadzenie egzekucji, innego postępowania albo dokonanie czynności przez komornika; wykonywania innych obowiązków komornika wynikających z przepisów odrębnych; przestrzegania zasad etyki zawodowej komornika; przestrzegania powagi, godności i kultury pracy komornika oraz wykonywania praw i obowiązków wynikających z przynależności do samorządu komorniczego oraz samodzielnego prowadzenia indywidualnej kancelarii komorniczej i organizacji pracy w zakresie biurowości w indywidualnej kancelarii komorniczej. Odbycie przez aplikanta szkolenia praktycznego pod kierunkiem patrona, który zapoznaje aplikanta z zasadami funkcjonowania indywidualnej kancelarii komorniczej i jej organizacji oraz czynnościami należącymi do zakresu obowiązków komornika przygotowuje aplikanta do prawidłowego wykonywania zawodu komornika.

Rozporządzenie w § 4 reguluje czas trwania zajęć seminaryjnych. Termin ich rozpoczęcia wyznaczono na pierwszy poniedziałek po dniu 1 stycznia, zaś termin zakończenia na dzień 31 grudnia. Przerwa pomiędzy zajęciami seminaryjnymi trwa trzy miesiące, tj. od dnia 1 lipca do dnia 30 września. Zajęcia seminaryjne odbywają się co najmniej raz w tygodniu w wymiarze ośmiu 45-minutowych jednostek szkoleniowych, przy czym dopuszczono możliwość zmiany cyklu odbywania się zajęć seminaryjnych, lecz nie mniej niż 4 dni w miesiącu.

Projekt rozporządzenia dopuszcza możliwość zmiany przez Ministra Sprawiedliwości wymienionych wyżej terminów – w uzasadnionych przypadkach, gdy np. niemożliwe będzie rozpoczęcie zajęć seminaryjnych w pierwszy poniedziałek po dniu 1 stycznia. Zmiana ta jest możliwa przy zachowaniu trybu wskazanego szczegółowo w § 4 ust. 4 projektu.

Projekt zakłada, że zajęcia seminaryjne powinny być prowadzone w szczególności w formie konwersatoriów, seminariów oraz ćwiczeń, przy czym konwersatoria i seminaria mogą być prowadzone przy użyciu urządzeń technicznych umożliwiających obustronną komunikację na odległość między prowadzącym a uczestnikami. Wprowadzenie konwersatoriów, seminariów oraz ćwiczeń, jako podstawowych form zajęć seminaryjnych, podyktowane jest koniecznością zapewnienia aplikantom odpowiedniego poziomu szkolenia związanego z przygotowaniem ich do praktycznego wykonywania zawodu komornika. Wydaje się, że forma wykładów jako zajęć seminaryjnych, która polega jedynie na ustnym przekazaniu wiedzy słuchaczom pełniącym rolę biernego odbiorcy, zadających ewentualne pytania po zakończeniu wykładu, nie jest właściwą formą szkolenia aplikantów. Dlatego też

projekt nie przewiduje wykładów jako pożądanej formy zajęć seminaryjnych. Ponadto, wiedzę w tej formie aplikanci pozyskali w trakcie studiów, która następnie została zweryfikowana w trakcie egzaminu na aplikację komorniczą. Natomiast aplikacja ma służyć praktycznemu przygotowaniu aplikanta do zawodu komornika. Uzasadnione jest zatem prowadzenie zajęć seminaryjnych w formie konwersatoriów oraz seminariów – jako bardziej wymagającej, interaktywnej formy nauczania niż wykład. Konwersatorium to typ zajęć seminaryjnych, w czasie których wykładowca prowadzi rozmowę ze słuchaczami na tematy stanowiące przedmiot zajęć. W porównaniu do konwersatorium, seminarium zakłada natomiast większą aktywność uczestników w trakcie zajęć. Nauczanie odbywa się z czynnym uczestnictwem słuchaczy, którzy samodzielnie opracowują część zagadnień poruszanych podczas spotkania i następnie przedstawiają swoje opracowania w postaci prezentacji, referatu, czy też w jeszcze inny sposób, jak również biorą aktywny udział w dyskusji nad danym zagadnieniem wykazując się posiadaną wiedzą. Zajęcia dla aplikantów prowadzone w tej formie pozwolą również na przygotowanie ich do egzaminu komorniczego.

Ponadto, mając na uwadze postęp techniczny, projekt wprowadza możliwość prowadzenia seminariów i konwersatoriów przy użyciu urządzeń technicznych umożliwiających obustronną komunikację na odległość między prowadzącym a uczestnikami, tj. w formie *webinarium* – internetowego seminarium prowadzonego i realizowanego za pomocą technologii *webcast* (termin ten określa produkcję, transmisję i dostarczanie prezentacji zawierających video, dźwięk oraz tekst poprzez przeglądarkę internetową), która umożliwia obustronną komunikację między prowadzącym spotkanie a uczestnikami, z wykorzystaniem wirtualnych narzędzi. W założeniu forma ta ma przypominać tradycyjne spotkanie i umożliwić kontakt mimo dużych odległości. Rady izb komorniczych, które będą miały możliwości techniczne do wprowadzenia tej formy szkolenia, będą mogły pozyskiwać najlepszych specjalistów z określonej dziedziny, gdyż taka forma pozwoli na zaoszczędzenie kosztów dojazdów i noclegów, a także czasu osoby prowadzącej zajęcia. Aplikantom zaś stworzy to możliwość uczestniczenia w szkoleniach na najwyższym poziomie.

Projekt stanowi, że zajęcia seminaryjne co do zasady prowadzone są na obszarze właściwej izby komorniczej, a zatem aplikanci odbywają szkolenie na obszarze izby, która dokonała ich wpisu na listę aplikantów. Projekt dopuszcza możliwość zawierania porozumień

pomiędzy radami izb komorniczych w sprawie wspólnego prowadzenia zajęć seminaryjnych aplikantów.

Zgodnie z § 6 projektu, przed rozpoczęciem roku szkoleniowego rada właściwej izby komorniczej określa harmonogramy zajęć seminaryjnych dla każdego roku szkoleniowego oraz wyznacza kierownika szkolenia odpowiedzialnego za ich realizację, a harmonogramy te mają zawierać w szczególności: terminy zajęć seminaryjnych, liczbę jednostek szkoleniowych w poszczególnych terminach, informację o formie zajęć, zakres tematyczny przedmiotów określonych w ramowym programie ustalonym zgodnie z art. 94 ust. 1 i 2 ustawy, tematy zagadnień dla poszczególnych zakresów tematycznych, tytuły aktów prawnych do danego tematu oraz informację o wykładowcach prowadzących poszczególne zajęcia seminaryjne. W celu umożliwienia oceny harmonogramów zajęć seminaryjnych przez Krajową Radę Komorniczą, proponuje się, aby projekty harmonogramów rada właściwej izby komorniczej przesyłała do zatwierdzenia Krajowej Radzie Komorniczej najpóźniej na 45 dni przed rozpoczęciem zajęć seminaryjnych, a Krajowa Rada Komornicza powinna zatwierdzić projekty harmonogramów w terminie 14 dni od dnia ich otrzymania. Natomiast nie później niż na 14 dni przed dniem rozpoczęcia zajęć seminaryjnych rada właściwej izby komorniczej ogłasza zatwierdzone harmonogramy zajęć seminaryjnych dla każdego roku szkoleniowego na swojej stronie internetowej i przesyła je do wiadomości Ministrowi Sprawiedliwości, co przede wszystkim umożliwi aplikantom zapoznanie się z tymi harmonogramami i przygotowanie się do zajęć seminaryjnych, a Ministrowi Sprawiedliwości ich ocenę. Dodatkowo, do dnia 31 marca, rada izby komorniczej sporządza wykaz wyznaczonych aplikantom patronów komorników i ogłasza go na swojej stronie internetowej, przy czym wykaz przekazuje się Ministrowi Sprawiedliwości i prezesowi właściwego sądu apelacyjnego.

Okres niemożności pełnienia przez aplikanta jego obowiązków wliczany do okresu aplikacji oraz tryb postępowania w przypadku jego przekroczenia, a także tryb i sposób usprawiedliwiania braku możliwości pełnienia obowiązków aplikanta określa § 7 projektu. W projekcie rozporządzenia wskazano limit nieobecności w zajęciach seminaryjnych oraz praktycznych, innych niż urlop wypoczynkowy wykorzystany w okresie, w którym nie odbywają się zajęcia seminaryjne. Limit nieobecności w zajęciach seminaryjnych w ciągu każdego roku dla wszystkich aplikantów wynosi łącznie 56 jednostek szkoleniowych (co przy 8-godzinnych zajęciach daje łącznie 7 dni zajęć seminaryjnych). Natomiast limit

nieobecności w zajęciach praktycznych określono łącznie na 10 dni, w każdym roku szkoleniowym, bez względu na przyczynę nieobecności.

Tryb i sposób informowania przez aplikanta o nieobecności na zajęciach przewiduje, że aplikant powinien niezwłocznie poinformować kierownika szkolenia o nieobecności. Jeśli nie może tego uczynić pisemnie, to powinien to zrobić w innej formie, przy czym po ustaniu przyczyny powinien dostarczyć informację w sposób określony w projekcie.

Projekt przewiduje, że w sytuacji przekroczenia wskazanego limitu nieobecności, po zakończeniu zajęć szkoleniowych w danym roku aplikacji, jednak nie później niż do momentu ukończenia aplikacji, aplikant może uzupełnić wymagane obecności. W przypadku, gdy nieobecności były usprawiedliwione aplikant może uzupełnić wymagane obecności nie później niż w okresie roku od terminu ukończenia aplikacji, przy czym zajęcia seminaryjne uzupełnia na zajęciach organizowanych dla kolejnego roku szkoleniowego. Stwarza to możliwość uzupełnienia brakujących obecności dla aplikantów, którzy opuścili większą liczbę godzin i dni, niż jest to dopuszczalne.

Projekt rozporządzenia w § 8 odnosi się do kolokwium, kolokwium poprawkowego oraz sprawdzianów wiedzy. Proponuje się, aby kolokwium po pierwszym roku aplikacji oraz sprawdziany wiedzy – w celu sprawdzenia stopnia opanowania przez aplikantów materiału, z zakresu którego odbyły się zajęcia seminaryjne – były obligatoryjne. Natomiast w celu ujednoczenia formy przeprowadzania kolokwium i kolokwium poprawkowego – przeprowadzanych przez radę właściwej izby komorniczej – proponuje się, aby miały one formę pisemną. Zapropionowane zaś w § 8 ust. 2, 6 i 9 terminy kolokwium, kolokwium poprawkowego i sprawdzianu wiedzy oraz sposoby ich podania umożliwią aplikantom odpowiednie przygotowanie się do wyznaczonego kolokwium, kolokwium poprawkowego, czy też sprawdzianu wiedzy. W przypadku wspólnego prowadzenia zajęć seminaryjnych, o którym mowa w § 5 ust. 3, kolokwium, kolokwium poprawkowe oraz sprawdzian wiedzy przeprowadza rada izby komorniczej, na której obszarze odbywają się zajęcia seminaryjne.

W § 9 proponuje się, aby rada izby komorniczej przedstawiała walnemu zgromadzeniu izby komorniczej projekt rocznego preliminarza wydatków przeznaczonych na organizację i prowadzenie aplikacji, co umożliwi właściwe gospodarowanie środkami finansowymi.

W § 10 zawarto przepis przejściowy, zgodnie z którym, w roku 2019 odnośnie do pierwszego roku aplikacji komorniczej harmonogram, o którym mowa w § 6 ust. 1, rada właściwej izby komorniczej określi w terminie 14 dni od dnia zatwierdzenia ramowego

programu aplikacji komorniczej przez Ministra Sprawiedliwości, a projekty harmonogramów, przygotowane zgodnie z § 6 ust. 2, rada właściwej izby komorniczej przesyła do zatwierdzenia Krajowej Radzie Komorniczej w terminie 3 dni od dnia ich uchwalenia. Natomiast Krajowa Rada Komornicza zatwierdza projekty harmonogramów biorąc pod uwagę w szczególności wykonanie ramowego programu aplikacji w terminie 7 dni od dnia ich otrzymania. Zatwierdzone zaś harmonogramy zajęć seminaryjnych rada właściwej izby komorniczej powinna ogłosić na swojej stronie internetowej i przesłać do wiadomości Ministrowi Sprawiedliwości w terminie 3 dni od dnia ich otrzymania.

Należy wskazać, że zgodnie z art. 286 ustawy o komornikach sądowych, aplikacja rozpoczęta i niezakończona przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy odbywa się na dotychczasowych zasadach. Tym samym, aplikanci drugiego roku aplikacji komorniczej będą odbywać aplikację na dotychczasowych zasadach. Z racji tego, dyspozycją przepisu § 10 projektu rozporządzenia został objęty jedynie pierwszy rok aplikacji komorniczej.

Proponuje się, aby rozporządzenie weszło w życie z dniem 1 stycznia 2019 r.

Projekt rozporządzenia nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Projekt nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, oraz z 2004 r. poz. 597) i nie podlega notyfikacji w trybie przewidzianym w tym rozporządzeniu.

Projekt rozporządzenia, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.), został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

W celu spełnienia wymogu, o którym mowa w § 42 ust. 1 pkt 1 uchwały Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.), projekt rozporządzenia został skierowany do Koordynatora OSR.

*Opracowano pod względem prawnym,
legislacyjnym i redakcyjnym*

ZASTĘPCA DYREKTORA
Departamentu Legislacyjnego Prawa Karnego

Wojciech Ulitko

<p>Nazwa projektu Projekt rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie organizacji i przebiegu aplikacji komorniczej</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Sprawiedliwości</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Pan Marcin Warchoł – Podsekretarz Stanu W Ministerstwie Sprawiedliwości</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Pan Szymon Chrobak – główny specjalista – sędzia, Departament Legislacyjny Prawa Karnego MS, tel. 22 52 12 608, szymon.chrobak@ms.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia 10.10.2018 r.</p> <p>Źródło: art. 103 ustawy z dnia 22 marca 2018 r. o komornikach sądowych (Dz. U. poz. 771, 1443 i 1669)</p> <p>Nr w wykazie prac A 361</p>
---	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Projekt rozporządzenia realizuje upoważnienie ustawowe zawarte w art. 103 ustawy z dnia 22 marca 2018 r. o komornikach sądowych (Dz. U. poz. 771, 1443 i 1669).

Zgodnie z tym przepisem, Minister Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii Dyrektora Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury oraz Krajowej Rady Komorniczej, określi, w drodze rozporządzenia, organizację i przebieg aplikacji komorniczej, w tym:

- zadania aplikanta i sposób ich wykonywania,
- termin rozpoczęcia i zakończenia zajęć seminaryjnych oraz przerwy w ich odbywaniu, a także tryb wyznaczenia dodatkowego terminu rozpoczęcia zajęć seminaryjnych,
- tryb i sposób organizacji zajęć seminaryjnych i praktyk oraz ich rodzaj,
- okres niemożności pełnienia przez aplikanta jego obowiązków wliczany do okresu aplikacji oraz tryb postępowania w przypadku jego przekroczenia, a także tryb i sposób usprawiedliwiania niemożności pełnienia przez aplikanta jego obowiązków,

mając na względzie konieczność zapewnienia właściwego prowadzenia aplikacji, wysokiego poziomu szkolenia aplikantów oraz właściwego przygotowania do zawodu komornika, a także mając na uwadze ustawowy czas trwania aplikacji oraz biorąc pod uwagę możliwość zaistnienia szczególnych sytuacji uniemożliwiających rozpoczęcie zajęć seminaryjnych w wyznaczonym terminie.

Obecnie kwestie związane z organizacją i przebiegiem aplikacji komorniczej regulują przepisy rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 21 grudnia 2007 r. w sprawie organizacji i przebiegu aplikacji komorniczej (Dz.U. poz. 173), które – na podstawie art. 300 ustawy o komornikach sądowych - tracą moc z dniem wejścia w życie przedmiotowego projektu.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

rac powyższe pod uwagę, istnieje konieczność wydania nowego rozporządzenia dotyczącego organizacji i przebiegu aplikacji komorniczej.

Projekt rozporządzenia określa zadania, jakie winien wykonywać aplikant w trakcie odbywania aplikacji komorniczej. Do zadań tych należy, w szczególności, uczestniczenie w zajęciach seminaryjnych, organizowanych przez radę właściwej izby komorniczej oraz w zajęciach praktycznych, prowadzonych pod kierunkiem komornika, a także zapoznanie się z zasadami etyki zawodowej komornika.

W projekcie uregulowano zasady odbywania przez aplikanta praktyki u komornika – patrona. Praktyka ta polega na zapoznaniu aplikanta z obowiązkami należącymi do komornika oraz praktyczną stroną wykonywania zawodu komornika. Aplikant w trakcie praktyki ma w szczególności przygotować się do:

- samodzielnego wykonywania czynności w postępowaniu egzekucyjnym i zabezpieczającym w sprawach cywilnych,
- prawidłowego określania ponoszenia i wysokości wydatków oraz opłat za przeprowadzenie egzekucji, innego postępowania albo dokonanie czynności przez komornika,
- wykonywania innych obowiązków komornika wynikających z przepisów odrębnych,
- przestrzegania zasad etyki zawodowej komornika,
- przestrzegania powagi, godności i kultury pracy komornika oraz wykonywania praw i obowiązków wynikających z przynależności do samorządu komorniczego,
- samodzielnego prowadzenia indywidualnej kancelarii komorniczej i organizacji pracy w zakresie biurowości w indywidualnej kancelarii komorniczej.

Odbycie przez aplikanta szkolenia praktycznego pod kierunkiem patrona, który zapoznaje aplikanta z zasadami funkcjonowania indywidualnej kancelarii komorniczej i jej organizacji oraz czynnościami należącymi do zakresu obowiązków komornika

przygotowuje aplikanta do prawidłowego wykonywania zawodu komornika.

Przedmiotowy projekt reguluje czas trwania zajęć seminaryjnych. Termin ich rozpoczęcia wyznaczono na pierwszy poniedziałek po 1 stycznia, zaś termin zakończenia na 31 grudnia, z przerwą w okresie od 1 lipca do 30 września. Zajęcia seminaryjne odbywają się co najmniej raz w tygodniu w wymiarze ośmiu 45-minutowych jednostek szkoleniowych, przy czym dopuszczono możliwość zmiany cyklu odbywania się zajęć, lecz nie mniej niż 4 dni w miesiącu. W uzasadnionych przypadkach, dopuszcza się możliwość zmiany przez Ministra Sprawiedliwości wymienionych wyżej terminów.

Projekt zakłada, że zajęcia seminaryjne powinny być prowadzone, w szczególności, w formie konwersatoriów, seminariów oraz ćwiczeń, przy czym konwersatoria i seminaria mogą być prowadzone przy użyciu urządzeń technicznych umożliwiających obustronną komunikację na odległość między prowadzącym a uczestnikami, tj. w formie *webinarium*. Rady izb komorniczych, które będą miały możliwości techniczne do wprowadzenia tej formy szkolenia, będą mogły pozyskiwać najlepszych specjalistów z określonej dziedziny, gdyż taka forma pozwoli na zaoszczędzenie kosztów dojazdów i noclegów, a także czasu osoby prowadzącej zajęcia. Aplikantom zaś stworzy to możliwość uczestniczenia w szkoleniach na najwyższym poziomie.

Wprowadzenie konwersatoriów, seminariów oraz ćwiczeń, jako podstawowych form zajęć seminaryjnych, podyktowane jest koniecznością zapewnienia aplikantom odpowiedniego poziomu szkolenia związanego z przygotowaniem ich do praktycznego wykonywania zawodu komornika. Wydaje się, że forma wykładów jako zajęć seminaryjnych, która polega jedynie na ustnym przekazaniu wiedzy słuchaczom pełniącym rolę biernego odbiorcy, zadających ewentualne pytania po zakończeniu wykładu, nie jest właściwą formą szkolenia aplikantów. Dlatego też projekt nie przewiduje wykładów jako pożądanego rodzaju zajęć seminaryjnych. Ponadto, wiedzę w tej formie aplikanci pozyskali w trakcie studiów, która następnie została zweryfikowana w trakcie egzaminu na aplikację komorniczą. Natomiast aplikacja ma służyć praktycznemu przygotowaniu aplikanta do zawodu komornika. Uzasadnione jest zatem prowadzenie zajęć seminaryjnych w formie konwersatoriów oraz seminariów, jako bardziej wymagającej – niż wykład – interaktywnej formy nauczania. Zajęcia prowadzone w tej formie pozwolą również na lepsze przygotowanie aplikantów do egzaminu komorniczego.

Zajęcia seminaryjne co do zasady prowadzone są na obszarze właściwej izby komorniczej, a zatem aplikanci odbywają szkolenie na obszarze izby, która dokonała ich wpisu na listę aplikantów. Projekt dopuszcza możliwość zawierania porozumień pomiędzy radami izb komorniczych w sprawie wspólnego prowadzenia zajęć seminaryjnych aplikantów.

Przed rozpoczęciem roku szkoleniowego rada właściwej izby komorniczej określa harmonogramy zajęć seminaryjnych dla każdego roku szkoleniowego oraz wyznacza kierownika szkolenia odpowiedzialnego za ich realizację. Projekty harmonogramów, najpóźniej na 45 dni przed rozpoczęciem zajęć seminaryjnych, przesyłane są do zatwierdzenia Krajowej Radzie Komorniczej, która powinna je zatwierdzić w terminie 14 dni od dnia ich otrzymania. Następnie zatwierdzone harmonogramy zajęć seminaryjnych rada właściwej izby komorniczej ogłasza na swojej stronie internetowej i przesyła je do wiadomości Ministrowi Sprawiedliwości, nie później niż na 14 dni przed dniem rozpoczęcia zajęć seminaryjnych. Ma to przede wszystkim umożliwić aplikantom zapoznanie się z harmonogramami i przygotowanie do zajęć seminaryjnych, a Ministrowi Sprawiedliwości ich ocenę. Dodatkowo, do 31 marca, rada izby komorniczej sporządza wykaz wyznaczonych aplikantom patronów komorników i ogłasza go na swojej stronie internetowej oraz przekazuje go Ministrowi Sprawiedliwości i prezesowi właściwego sądu apelacyjnego.

W projekcie rozporządzenia wskazano limit nieobecności w zajęciach seminaryjnych oraz praktycznych, innych niż urlop wypoczynkowy wykorzystany w okresie, w którym nie odbywają się zajęcia seminaryjne. Limit nieobecności w zajęciach seminaryjnych w ciągu każdego roku wynosi łącznie 56 jednostek szkoleniowych (co przy 8-godzinnych zajęciach daje łącznie 7 dni zajęć seminaryjnych). Natomiast limit nieobecności w zajęciach praktycznych określono łącznie na 10 dni, w każdym roku szkoleniowym, bez względu na przyczynę nieobecności. Projekt przewiduje, że w sytuacji przekroczenia wskazanego limitu nieobecności, po zakończeniu zajęć szkoleniowych w danym roku aplikacji, jednak nie później niż do momentu ukończenia aplikacji, aplikant może uzupełnić wymagane obecności. Natomiast w przypadku, gdy nieobecności były usprawiedliwione aplikant może uzupełnić wymagane obecności nie później niż w okresie roku od terminu ukończenia aplikacji, przy czym zajęcia seminaryjne uzupełnia na zajęciach organizowanych dla kolejnego roku szkoleniowego.

Proponuje się, aby kolokwium po pierwszym roku aplikacji oraz sprawdziany wiedzy – w celu sprawdzenia stopnia opanowania przez aplikantów materiału, z zakresu którego odbyły się zajęcia seminaryjne – były obligatoryjne i miały formę pisemną.

Należy wskazać, że zgodnie z art. 286 ustawy o komornikach sądowych, aplikacja rozpoczęta i niezakończona przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy odbywa się na dotychczasowych zasadach. Tym samym, aplikanci drugiego roku aplikacji komorniczej będą odbywać aplikację na dotychczasowych zasadach.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Projektowana regulacja ze względu na stopień jej szczegółowości nie była poddawana analizie prawnoporównawczej.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Minister Sprawiedliwości	1		Możliwość zmiany terminu prowadzenia zajęć seminaryjnych oraz przerw między zajęciami.
Krajowa Rada Komornicza	1		Zatwierdzanie projektów harmonogramów zajęć seminaryjnych. Zawieranie – co roku – z Dyrektorem Krajowej

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Projektowane rozwiązania mają charakter techniczny i służą wykonaniu upoważnienia ustawowego określonego w ustawie z dnia 22 marca 2018 r. o komornikach sądowych. Wejście w życie rozporządzenia nie spowoduje skutków finansowych dla budżetu państwa, w postaci wzrostu wydatków w częściach pozostających w dyspozycji Ministra Sprawiedliwości.
--	---

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z 2018 r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
W ujęciu niemierzalnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Przedmiotowy projekt nie określa zasad podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej, w związku z czym odstąpiono od analiz i oceny przewidywanych skutków społeczno-gospodarczych, wskazanych w art. 66 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. poz. 646, z późn. zm.).						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe, w szczególności osoby niepełnosprawne i starsze							
Niemierzalne	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe, w szczególności osoby niepełnosprawne i starsze							

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Projektowane rozwiązania nie będą powodowały skutków finansowych dla przedsiębiorstw oraz nie będą mieć wpływu na konkurencyjność gospodarki. Nie przewiduje się również wpływu na rodzinę, obywateli oraz gospodarstwa domowe, w tym osoby niepełnosprawne i starsze.
--	--

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy

Komentarz: Projektowane rozporządzenie nie zawiera przepisów mających na celu ograniczenie biurokracji lub mogących spowodować jej wzrost.

9. Wpływ na rynek pracy

Wejście w życie przedmiotowego rozporządzenia nie będzie miało wpływu na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

- środowisko naturalne
- sytuacja i rozwój regionalny
- inne:

- demografia
- mienie państwowe

- informatyzacja
- zdrowie

Omówienie wpływu

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Przewiduje się, że rozporządzenie wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2019 r.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Efekty wejścia w życie projektowanego rozporządzenia będą natychmiastowe i nie wymagają pomiaru.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Brak.